12 Δεκεμβρίου 2021

Ο Άγιος Σπυρίδων, η Κέρκυρα και η θαυμαστή ιστορία μεταφοράς του ιερού Λειψάνου στο νησί

/ Ορθοδοξία· Διεθνές Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων

Τη μνήμη του πολιούχου της Αγίου Σπυρίδωνα πανηγυρίζει σήμερα η Κέρκυρα. Αν και οι συνθήκες είναι σαφώς καλύτερες σε σχέση με πέρυσι, οπότε οι ιερές ακολουθίες τελέσθηκαν κεκλεισμένων των θυρών, τα μέτρα προστασίας εξακολουθούν να ισχύουν, ιδιαίτερα μετά και την εμφάνιση της παραλλαγής Όμικρον.

- Της Δέσποινας Σωτηρίου

Η εκκλησία

Η εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα κτίστηκε το 1589, με τη μορφή Επτανησιακής Βασιλικής, από την κερκυραϊκή οικογένεια Βούλγαρη. Παρόλο που ο εξωτερικός της διάκοσμος είναι ιδιαίτερα λιτός, το εσωτερικό του ναού είναι πλούσιο σε διακόσμηση, με ιδιαίτερα εντυπωσιακό τέμπλο του 1864 από μάρμαρο της Πάρου. Οι αξιόλογες εικόνες του τέμπλου είναι έργα του Κερκυραίου ζωγράφου Σπύρου Προσαλέντη. Αξίζει κανείς να προσέξει την περίφημη «ουρανία», την οροφή του ναού, η οποία είναι χωρισμένη σε 17 τμήματα με χρυσά πλαίσια, ζωγραφισμένα αρχικά από το σπουδαίο Κερκυραίο ζωγράφο, Παναγιώτη Δοξαρά, το 1727.

Ανάμεσα στα πολλά αφιερώματα που δέχεται κάθε χρόνο ο Άγιος Σπυρίδωνας, διακρίνονται δύο μεγάλα καντήλια που αφιερώθηκαν το 1716, το έτος που γλίτωσαν οι κάτοικοι του νησιού από τους Τούρκους, με τη βοήθειά του. Το εντυπωσιακό πυργώδες καμπαναριό με το κόκκινο θόλο, ορατό από κάθε σημείο της ιστορικής πόλης της Κέρκυρας, βρίσκεται στην ανατολική πλευρά του ναού και φέρει ένα ρολόι παρόμοιο με εκείνο του Αγίου Γεωργίου των Γραικών στη Βενετία.

Η Λάρνακα και το Ιερό Λείψανο

Η λάρνακα, στην οποία τοποθετήθηκε το Ιερό Λείψανο του Αγίου Σπυρίδωνα, κατασκευάστηκε στη Βιέννη το 1867.

Ο Άγιος Σπυρίδωνας, ο ταπεινός επίσκοπος της επαρχίας Τριμυθούντος της Κύπρου, ένας από τους εξέχοντες ιεράρχες της Α’ Οικουμενικής Συνόδου, κοιμήθηκε το 358 μ.Χ. Το άφθαρτο Ιερό Λείψανο του αγίου παρέμεινε στην Κύπρο για τριακόσια περίπου χρόνια μετά την κοίμησή του, ενώ περίπου στο τέλος του 7ου αιώνα μ.Χ. μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη λόγω των αραβικών επιδρομών κατά της Κύπρου. Το 1456, τρία χρόνια μετά την άλωση της Πόλης από τους Τούρκους, ο ιερέας Γρηγόριος Πολύευκτος μετέφερε το Ιερό Λείψανο του αγίου μαζί με το Σκήνωμα της Αγίας Θεοδώρας της Αυγούστας (που βρίσκεται στον Μητροπολιτικό Ναό της Παναγίας Σπηλαιωτίσσης Κέρκυρας) στην Ήπειρο και από εκεί στην Κέρκυρα.

Το Ιερό Λείψανο ανήκε για αιώνες σε οικογένεια ιερέων της Κέρκυρας, οι απόγονοι της οποίας στα 1925 θα το παραχωρήσουν οριστικά πλέον στην εκκλησιαστική αρχή του νησιού.

Μεταφορά Λειψάνου στην Κέρκυρα

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η ιστορία του τόπου κατοικίας του αγίου. Η πρώτη τοποθέτηση του λειψάνου με την μεταφορά του από την Κωνσταντινούπολη

στην Κέρκυρα ήταν στον ναό του Αγίου Αθανασίου. Στα 1528 το λείψανο θα μεταφερθεί στον καθεδρικό ναό του Ταξιάρχου Μιχαήλ στο Καμπιέλο. Στα 1528 η οικογένεια Βούλγαρη, προς τιμή του αγίου, χτίζει δική της εκκλησία στο Σαν Ρόκκο. Στα 1537 οι Τούρκοι πολιορκούν την Κέρκυρα και η οικογένεια Βούλγαρη αναγκάζεται, για ασφάλεια, να μεταφέρει το σκήνωμα στο ναό των Αγίων Αναργύρων, στο Παλαιό Φρούριο και μετά την πολιορκία επέστρεψε στο Σαν Ρόκκο. Η επέκταση των τειχών του φρουρίου στα 1577 προβλέπει και την κατεδάφιση του ναού κι έτσι το λείψανο του Αγίου μεταφέρεται στο ναό του Αγίου Νικολάου των Ξένων στην Γαρίτσα.

Οικοδόμηση Ιερού Ναού

Οι ιδιοκτήτες του σκηνώματος του Αγίου Σπυρίδωνα θα αποφασίσουν την οικοδόμηση ενός νέου ναού, τα θυρανοίξια του οποίου θα πραγματοποιηθούν στα 1589 ενώ η ολοκλήρωσή του θα γίνει γύρω στα 1594. Στον ναό αυτό το λείψανο του Αγίου βρίσκεται μέχρι σήμερα. Το 1967 ο ιερός ναός του Αγίου Σπυρίδωνα της Κέρκυρας αναγνωρίστηκε επισήμως σαν Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με προεδρικό διάταγμα υπό την επωνυμία «Ιερό Προσκύνημα Αγίου Σπυρίδωνος Κερκύρας».

Η μνήμη του Αγίου Σπυρίδωνα εορτάζεται στις 12 Δεκεμβρίου. Είναι θαυμαστός ο τρόπος, με τον οποίο η πρόνοια του Θεού, σε τρία νησιά των Επτανήσων (Κέρκυρα, Κεφαλλονιά, Ζάκυνθος), όπου ήταν για αιώνες λατινοκρατούμενα, οι τρεις Άγιοι προστάτες των νησιών, διατηρούν άφθαρτα τα σκηνώματά τους, ως απόδειξη του Θεού στην υπεροχή της Ορθοδοξίας.

Ο Άγιος Σπυρίδων και η Πόλη

Η ιστορία της Κέρκυρας είναι βαθιά συνδεδεμένη με τον Άγιο Σπυρίδωνα. Μερικά από τα θαύματα του, όπως η σωτηρία των κατοίκων από λοιμό, η απομάκρυνση των Τούρκων που πολιορκούσαν το νησί το 1716, η απαλλαγή του νησιού από την επιδημία της πανούκλας το 1629 και 1673, αποδείχθηκαν σωτήρια για το νησί.

Ο λαός της Κέρκυρας τιμά τον πολιούχο του νησιού μεγαλοπρεπώς με λιτανείες, πολλές φορές στη διάρκεια του έτους, με συμμετοχή 20 φιλαρμονικών.

Λιτάνευση Αγίου Σπυρίδωνος

Συγκεκριμένα, το σκήνωμα του αγίου λιτανεύεται πέντε φορές το χρόνο:

Την Κυριακή των Βαΐων, για την προστασία του νησιού από την πανώλη που είχε κτυπήσει όλη την Ευρώπη το 1629.
Το Μεγάλο Σάββατο, για το θαύμα του Αγίου, που γλύτωσε το νησί από μεγάλο λοιμό.
Την 11η Αυγούστου, σε ανάμνηση της σωτηρίας της Κέρκυρας από την επιδρομή-πολιορκία των Τούρκων το 1716.
Την πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου, για την διάσωση των κατοίκων από την

δεύτερη επιδημία πανώλης το 1673.
Την 12η Δεκεμβρίου, που εορτάζεται η μνήμη του Αγίου Σπυρίδωνα (τοποθετείται όρθιο το σκήνωμα στη “θύρα” του ναού).

Με πληροφορίες από την Ιερά Μητρόπολη Κερκύρας Παξών & Διαποντίων Νήσων

Πηγή: www.orthodoxianewsagency.gr